

[Ib Christensen]

Der er altså fra de nordiske landes side foretaget sonderinger omkring Bresjnevs åbning, og det må skuffe, at man ikke fra sovjetisk hold har været villig til at konkretisere, hvad der ligger bag dette udspil. Men vi må ikke opgive vore anstrengelser.

Ingen strategi er mere farlig end den såkaldte dobbeltbeslutningsstrategi, hvor man som i NATO i december 1979 på den ene side i princippet beslutter sig for anskaffelse af 572 mellemdistanceraketter og på den anden side rækker hånden ud til Warszawapagten med tilbud om nedrustningsforhandlinger. Det er ikke på den måde, man skaber fred. Det, der bliver svaret, er helt tydeligt yderligere oprustning, også på den anden side.

Vi tror ikke i retsforbundet på ensidig dansk nedrustning, men vi tror på en fredsbevægelse, der klart vender sig imod oprustningsvanviddet, både i Øst og i Vest, og vi tror på, at alle muligheder for effektive, internationalt kontrollerede nedrustningstiltag bør prøves. Derfor hilser vi med glæde de Øst-Vest-forhandlinger om TNF, der i næste måned skal indledes, altså om taktiske kernevåbenstyrker. Vi håber, at disse forhandlinger lykkes, men vi insisterer ikke på en generel europæisk ordning vedrørende disse ting og vedrørende kernevåbenproblemet. Dermed adskiller vi os fra den holdning, socialdemokratiet, senest ved sin ordfører her i dag, har givet til kende, hvor man betragter en eventuel etablering af en kernevåbenfri zone i Norden som et led i en generel europæisk ordning. Det ville være ønskeligt, hvis det kunne lade sig gøre, men det er ikke fra vor side en forudsætning.

Faren for en kernevåbenkrig er så stor, og Nordens position er så udsat, at der må føres forhandlinger, selv om de er afgrænsede til det nordiske område med tilgrænsende områder, det vil sige Slesvig-Holsten, det vil sige Fredens Hav, Østersøen, og det vil sige Kola-halvøen. Selvfølgelig skal disse ting drøftes med vore alliancepartnere både i Europa og i Nordamerika, og selvfølgelig skal de drøftes med Warszawapagten, fordi pagtsystemet jo i givet fald skal garantere en sådan traktatfæstnet atomvåbenfri zone i Norden. Vi mener altså ikke i modsætning til regeringen og regeringspartiet, at disse ting skal være helt afhængige af en generel europæisk ord-

ning; ellers er jeg nemlig bange for, at vi ikke når ret langt.

Det dagsordensforslag, som er fremsat af SF og VS, er tiltalende, men efter vor opfattelse ikke præcist nok i den situation, der foreligger nu. Det, vi mener der er behov for at sige, også på baggrund af det, jeg citerede af, hvad den svenske udenrigsministerielle direktør har sagt, er, at der er behov for her og nu at fortælle Sovjetunionen, at nu er der altså brug for en konkretisering af denne åbning, hvis vi skal komme videre, og at der er behov for en understregning af gensidighedsforudsætningen for at nå skridt i retning af nedrustning. Jeg kan i den forbindelse henvise til, hvad præsident Ceausescu, Rumæniens præsident, har udtalt, som det også er citeret i dansk TV, hvor han jo med stort mod, må man sige, af en Warszawapagtstatschef at være, udtaler sig, som han gør, nemlig mod kernevåben både i Øst og i Vest.

Kerneåbenoprustningen og planerne om neutronbomben er Vestens svar på den store sovjetiske overlegenhed på næsten alle de konventionelle områder. Der er så at sige sket en teknologisering, og man har altså vurderet, at det teknisk, økonomisk og politisk var overkommeligt og gennemførligt at svare på den sovjetiske overmagt på de konventionelle områder med dette. Men svaret fra Sovjetunionens side har jo været en øget kernevåbenoprustning og denne massive stationering af SS-20 raketter, som allerede har været nævnt her i debatten. Derfor ser vi altså en yderligere optrapning som svar på, hvad Vesten har ment at måtte foretage sig.

Det er efter vores opfattelse derfor forkert ensidigt at placere ansvaret for rustningsgal-skaben hos Øst eller Vest. Jeg mener, der i udenrigsministerens redegørelse er en klar tendens til at placere ansvaret meget ensidigt hos Vesten, og det er efter vores opfattelse forkert. Der er et frygteligt, centnertungt ansvar på begge sider.

I den forbindelse vil jeg gerne henvise til de udtalelser, som præsident Reagan forleden kom med, og som jeg bad udenrigsministeren om den danske regerings vurdering af. Jeg har netop modtaget udenrigsministerens svar, og jeg må sige, at det svar, udenrigsministeren giver, stort set kun er et citat af det dementi, præsident Reagan selv har udsendt efter den furore og den frygt og opsigt, hans udtalelser vakte i Vesteuropa.